

بررسی تاریخچه حجاب در غرب؛ زنان شهر ثیب حتی صورتشان را نیز با پارچه می-پوشاندند

در این گزارش به نظر مورخان و نویسندگان غربی درباره جایگاه و ارزش زن در جامعه غربی می-پردازیم.

به گزارش سایت خبری پرسون، رنسانس با هدف حذف قوانین اخلاقی و الهی از زندگی و استثمار مردم، تعبیر دیگری از کمال انسان ارائه داد که در آن فقط جسم او مقدس شمرده شود بر همین اساس لذت محوری، مخصوصاً لذات شهوانی، اساس سبک زندگی جدیدی را پایه‌ریزی کرد.

رنسانس با هدف حذف خدا و قوانین اخلاقی از زندگی بشر و استثمار تهی‌دستان و ساده‌دلان توسط ثروتمندان سودجو، تعبیر دیگری از کمال انسان ارائه داد که در آن فقط جسم او مقدس شمرده و محور و معیار فضیلت دنیوی معرفی شود. بر همین اساس لذت محوری، مخصوصاً لذات شهوانی جنسی، اساس سبک زندگی جدیدی را پایه‌ریزی کرد. در این تفکر، ارزش زن به اندازه لذت بخشی او بنا نهاده شد.

در این گزارش نظر مورخان و نویسندگان غربی درباره جایگاه و ارزش زن در جامعه غربی می‌پردازیم.

پوشش زنان در یونان باستان

در دایرة المعارف لاروس آمده است: در یونان باستان زنان هنگام حضور در اجتماع، صورت و اندامشان را تا روی پاها می‌پوشاندند. این پوشش که شفاف و بسیار زیبا بود، در جزایر کورس، اِمِرجوس و دیگر جزایر ساخته می‌شد. زنان شهر ثیب حتی صورتشان را نیز با پارچه می‌پوشاندند. این پارچه دارای دو منفذ بود که جلوی چشمان قرار می‌گرفت تا بتوانند ببینند. در اسپارته نیز زنان سر را می‌پوشاندند، ولی صورت‌هایشان باز بوده است.

ویل دورانت در کتاب تاریخ تمدن می‌نویسد: در دوران باستان زنان فقط در صورتی در جشن‌های مذهبی و تماشایخانه‌ها حضور پیدا می‌کردند که کاملاً در حجاب باشند. در قرون اول تا ۱۶ میلادی زنان اروپایی از لباس‌های پوشیده استفاده می‌کردند.

ویل دورانت در این رابطه ادامه می‌دهد: بلندی لباس‌های بانوان اصیل اروپایی، تا روی پاها می‌رسید. زنان اشراف به ندرت در انتظار عمومی ظاهر می‌شدند. در اروپا مردان و زنان از پیراهن‌های بلند با آستین‌های بلند استفاده می‌کردند که کاملاً بدن را می‌پوشاند. لباس‌های مردان کوتاه ولی لباس‌های زنان خصوصاً بانوان اصیل اروپایی چند لایه و بلند تا روی زمین بود. مردان کلاه و زنان روسری می‌پوشیدند که مو، سر و شانه را می‌پوشاند. آستین‌های لباس زنان تا آرنج و یا مچ دست بود و دامن‌هایشان روی زمین کشیده می‌شد.

پوشیدن جوراب‌های ابریشمی به وسیله ملکه الیزابت مرسوم شد

بیشتر زنان طبقه تحصیل کرده زود ازدواج می‌کردند. انگلیسی‌ها دختران را با وقار و با حیا بزرگ و بیشتر زنان طبقه تحصیل کرده زود ازدواج می‌کردند. در زمان شکسپیر زن حق نداشت که روی صحنه بیاید، نقش زنان را پسران بازی می‌کردند. (تاریخ تمدن اثر ویل دورانت)

زنان اغلب دامن‌های بلند دنباله‌دار، بالاپوش‌های گشاد (ردینگوت) و روسری‌های سیاه ابریشمی به همراه زیردامنی و جوراب بلند می‌پوشیدند. (تاریخ لباس ترجمه شیرین بزرگمهر)

زنان عفت قبل از ازدواج و وفاداری بعد از ازدواج را وسیله‌ای برای نجابت خود از بی‌حرمتی می‌دانستند. زنان هنگام سوارکاری، زیر پیراهن‌هایشان شلوازی پف‌دار می‌پوشیدند. (تاریخ تمدن ویل دورانت)

پوشش زنان در اسپانیا چه گونه بود؟

در اسپانیا عفاف و عصمت زنان نه تنها به وسیله مذهب و قانون بلکه به وسیله شرافت حفظ می‌شد. زنان عقیف دور از مردها غذا می‌خوردند و هنگام حضور در اجتماع، در کالسکه‌های بسته می‌نشستند. بعد از ورود اسلام به اسپانیا (اندلس سابق) ردا با منشا ایرانی به پوشاک مردان افزوده شد و زنان چادر بزرگی می‌پوشیدند.

برخی زنان همه چهره خود، به استثنای چشم­ها را از مردان می­پوشانند و پاهای خود را چنان محجوبانه از انظار پنهان می­داشتند که اگر عاشقان می­توانستند لحظه‌ای آن را ببینند، یکی از شورانگیزترین آرزوهای خود را برآورده می­دیدند. زنان در تماشخانه‌ها در قسمت مخصوص می­نشستند و صورت خود را با تور می­پوشانند.

هدف رنساس حذف چه بود؟

ویل دورانت در کتاب تاریخ تمدن می­نویسد: رنسانس نه یک دوره زمانی، بلکه یک تفکر و شیوه زندگی بود که بر اثر فشارهای حاکمیت غیر عقلانی کلیسا طی سال­های هزار و ۳۰۰ الی هزار و ۵۰۰ میلادی با شعار بازگشت به میراث فرهنگی روم و یونان باستان در اروپا شکل گرفت.

رنسانس با ایدئولوژی دنیامحوری، اومانیزم و با هدف حذف خدا و قوانین اخلاقی از زندگی بشر و استثمار تهی دستان و ساده دلان توسط ثروتمندان سود جو، تعبیر دیگری از کمال انسان ارائه داد که در آن فقط جسم او مقدس شمرده و محور و معیار فضیلت دنیوی معرفی شود. بر همین اساس لذت محوری، مخصوصاً لذات شهوانی جنسی، اساس سبک زندگی جدیدی را پایه‌ریزی کرد. در این تفکر، ارزش زن به اندازه لذت بخشی او بنا نهاده شد.

ویل دورانت می‌گوید: کارخانه‌داران که به فکر سود بیشتر خود بودند و اخلاقیات برایشان بی‌اهمیت بود، زنان را که کارگران ارزان‌تری بودند بر مردان سرکش سنگین قیمت ترجیح می‌دادند و آنان را هنگام استفاده از دستگاه‌های خطرناک به استفاده از لباس‌های تنگ و کوتاه وادار می‌کردند. بدین ترتیب در جامعه صنعتی، زن نیز صنعتی شد و مردانی که طالب حذف شرم و حیا بودند، به بهانه آزادی زن و در واقع برای سوءاستفاده بیشتر از او، زنان را به عرصه فحشا کشاندند.

انقلاب برهنگی، عاملی برای شکست سکوت روشنفکران

این برهنگی اجباری زنان در کنار رواج فرهنگ مصرف‌گرایی، سرمایه‌داران را ترغیب کرد که از جذابیت‌های جسمی زنان به عنوان وسیله‌ی لذت و سرگرمی برای کسب سود بیشتر و تجارت خود استفاده کنند. (کتاب لذات فلسفه)

بعد از گذشت چند سال از آغاز برهنگی در غرب، کم‌کم آسیب‌های اجتماعی و خانوادگی ناشی از آن هم در جامعه نمود پیدا کرد. روشنفکران و فعالان اجتماعی که با دیدن مشکلات ناشی از برهنگی نمی‌توانستند سکوت کنند، زبان به انتقاد گشودند.

سوزان اف. هاردینگ اعتقاد دارد: انقلاب جنسی، زن‌ها را از قید عفت خلاص کرد ولی مفهوم قابل احترام بودن، نادیده گرفته شد. (کتاب فمینیسم داستان زندگی من نیست، نوشته الیزابت فاکس گنوز)

سبالوس رئیس سابق سازمان ملی نمایندگان زنان در نیویورک می‌گوید: در جامعه ما، زنان مجبور می‌شوند هر روز برای کسب تأیید مردان، در استانداردهای مضحک زیبایی اسیر شوند. ما یک سطل زباله آزادی درست کردیم و هر چیزی را که فکر می‌کردیم محدودکننده زنان است در آن انداختیم. ای زنان! از فکرتان استفاده کنید، نه از اندامتان!

وندی شلیت نویسنده آمریکایی می‌گوید: بدیهی است که وقتی اجازه دادیم هرکاری آزاد باشد، آزار جنسی، مزاحمت‌ها و تجاوز به عنف هم افزایش پیدا می‌کند. جامعه‌ای که علیه شرم و حیا اعلام جنگ کرده، دشمن زنان است.

او ادامه می‌دهد: من دامن‌های بلند و لباس­های دکمه­دار و پوشیده بر تن می‌کنم تا این پیام را به دیگران بدهم که شخصیت من فقط در ظاهر خلاصه نمی‌شود. وقتی وارد دبیرستان شدم مقید ماندن به مدل پوشش خود و ارزش­های خود واقعاً برایم مشکل‌تر شد. دوستانم را می­دیدم، که با پوشیدن لباس‌های بدن نما خیره کننده، توجه زیادی را به خود جلب می­کردند. من ورزشکار و باهوش بودم، خواننده و بازیگر بودم و ویراستار مجله مدرسه، اما این‌ها به پای لباس­های کوتاه دوستانم نمی‌رسید. حتی به مجلس رقص سال آخری­ها دعوت نشدم! اما دیدم چگونه دوستانم که همه چیز خود را در مقابل پسرانی که فقط شیفته جسم آن­ها شده بودند باختند و بعد این پسران آن­ها را به حال خود رها کردند و آسیب روحی سختی به آن­ها وارد کردند. هرچه می‌گذرد از اینکه معیارهای خود را بالا نگه داشته‌ام، خوشحال‌تر می‌شوم.

وندی شلیت در ادامه می‌گوید: این روزها از اینکه کسی به ما بگوید: چه خوش‌اندام هستی! خوشمان می‌آید و تشکر می‌کنیم. اما آیا به راستی آزادی که ما زنان به دنبالش هستیم، این است؟ ما به ارزیابی سطحی دیگران خو گرفته‌ایم و شاید جای تعجب نباشد که اعتماد به نفس پایین، عمومی‌ترین مشکل یک زن پُست مدرن است. ما آنقدر عادت کرده‌ایم فقط به جنبه ظاهری خود توجه کنیم که تقریباً از خود حقیقی­مان غافل شده‌ایم.

پوشیدن لباس رسمی­تر علامت این است که آنچه در باطن ما است، ارزش بیشتری دارد. آنچه در باطن ما وجود دارد، بطور کلی روح نامیده می‌شود و به ما یادآوری می‌کند که چیزی فراتر از بدن صرف وجود دارد. (دختران به عفاف روی می­آورند) بی‌حجابی و سبک زندگی بی‌قید و

بند باعث شکل‌گیری نسل جدیدی از دخترانی شد که برخلاف مادرهایشان سبک زندگی عقیفانه را در پیش گرفته‌اند. دختران به عفاف روی می‌آورند، عنوان کتابی است که خانم وندی شلیت در توصیف دختران متفاوت آمریکایی نوشته است.

منبع: فارس